

Riktlinje BPSD

Förebyggande arbete – Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens

Inledning

BPSD-registret är ett webbaserat, nationellt kvalitetsregister som syftar till att kvalitetssäkra vården för personer med demenssjukdom.

Riktlinjen gäller för

Verksamheter inom äldreomsorgens Vård- och Omsorgsboenden.

Mål

Alla personer är och vårdas på vård- och omsorgsboende som har en demensdiagnos eller demenssjukdom ska ha en aktuell registrering i BPSD-registret under förutsättning att samtycke inhämtats. Ny skattning görs minst två gånger per år och vid behov när misstanke om att hälsotillståndet förändrats.

Målet är att:

- personer med demenssjukdom får en god vård och möjlighet till ...
- personal och anhöriga ska uppleva trygghet genom en kompetent vård och omsorg för personer med demenssjukdom.
- kompetens utvecklas hos omsorgspersonal och legitimerad personal
- uppnå 100% av alla registreringar är genomförda av multiprofessionella team.

Syfte

Syftet är att utveckla arbetssätt som förebygger och lindrar beteendemässiga och psykiska symtom hos personer med demenssjukdom.

Målgrupp

Målgrupp är:

- Alla personer som bor på vård- och omsorgsboende med demensdiagnos eller misstänkt demenssjukdom, inklusive korttidsboende och växelvårdsboende, ska inkluderas i BPSD-registret.

Kvalitetsindikatorer

1. NPI (Neuropsychiatric Inventory)

Målet är att NPI-poängen är så låg som möjligt. Det innebär att BPSD minskar och personens välbefinnande ökar. Mäts i tre nivåer med låg, medel och hög BPSD.

- Mäter över tid alla registrerade personer och visar ett medelvärde.
- Mäter över tid för registrerade personer de tre första registreringarna under de senaste fyra åren.
- Mäter över tid för registrerade personer med minst tre registreringar oavsett år.
- Mäts över tid för registrerade personer med hög BPSD (20%) med minst tre registreringar per år.

2. Demensläkemedel

Indikatorn visar hur stor andel av de registrerade personerna med Alzheimers sjukdom som får symtomlindrande demensläkemedel. Data visas för:

- Riket
- Län
- Kommun (ev. stadsdel).

3. Team

Indikatorn visar andelen registreringar där arbetet har genomförts i ett multiprofessionellt team och teamet har arbetat tillsammans i alla delar av processen.

4. Smärta

Indikatorn visar hur stor andel av de registrerade personerna som bedömts smärtfria och andelen registreringar där smärtskattningsskala har använts vid bedömningen.

5. Syftet med åtgärder

Indikatorn visar syftet med insatta åtgärder vid alla registreringar och år. Max två syften för varje åtgärd är möjlig att välja.

Det finns åtta övergripande syften att välja på:

- Basala behov
- Bekräftelse/trygghet
- Fysisk aktivitet
- Förbättra kommunikationen
- Kognitivt stöd
- Miljöanpassning
- Sinnestimulering social aktivitet

6. Läkemedel

Indikatorn visar den genomsnittliga dygnsdosen av läkemedel per person och år.

Alla sex indikatorer ska dokumenteras i omvårdnadsjournalen med åtgärder samt en utvärdering minst två gånger per år eller vid behov av verksamheten. Verksamhetschefen rapporterar till MAS varje kvartal.

Indikationerna utvärderas och följs upp av MAS minst två gånger per år och återkopplas till verksamheten och i patientsäkerhetsberättelsen.

Förebyggande arbetssätt

Faktorer som är avgörande för att identifiera, förebygga och åtgärda BPSD är att:

- Den enskilde personens värderingar, rätt till självbestämmande och delaktighet i sin vård och omsorg.
- Verksamheten har personal med formell kompetens.
- All personal har kunskaper om hur risker inom området uppstår, hänger ihop och hur dessa kan förebyggas och åtgärdas.
- Verksamheten har rutin för NPI-skattning, bemötandeplan, dokumentation, informationsöverföring och en planering för utförande och uppföljning av åtgärder.
- Tydlig ansvarsfördelning mellan berörda professioner i det förebyggande arbetet.
- Finns ett lämpligt forum för teamarbete och som prioriteras av de olika professionerna
- Resultat efterfrågas av ledning. En tydlig koppling mellan registrering och användande av resultatet för en återkoppling i förbättringsarbetet i den egna verksamheten.
- Målen för förbättringsarbetet är förankrade och viktiga i verksamheten.
- Tidsmässigt utrymme finns för att arbeta med BPSD som arbetssätt och register.

Lagar som styr

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

GDPR (General Data Protection Regulation)

Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/nationella-riktlinjer/riktlinjer-och-utvarderingar/demens/>

Offentlighets- och Sekretesslagen

Patientdatalag (2008:355)

Patientsäkerhetsförordning (2010:1369)

Patientsäkerhetslag (2010:659)

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för ett systematiskt kvalitetsarbete. (SOSFS 2011:9).

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vårdgivarens systematiska patientsäkerhetsarbete. (HSLF-FS 2017:40).